

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 1.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.63>

УДК 658.155

Ю. М. Нікольчук,

*к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та аудиту,
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7466-2558>

О. В. Савчук,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0607-0257>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЦЕСУ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Y. Nikolchuk,

*PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Finance,
Accounting and Audit, Khmelnytskyi Cooperative Institute of Trade and Economics*

O. Savchuk,

*Applicant for the second (master's) level of higher education,
Khmelnytskyi Cooperative Institute of Trade and Economics*

CURRENT PROBLEMS OF THE FINANCIAL MANAGEMENT PROCESS OF ENTERPRISE PROFITS AND DIRECTIONS FOR ITS IMPROVEMENT

У статті авторами проведене дослідження існуючих проблем фінансового управління прибутком вітчизняних підприємств, а також запропоновано напрями його удосконалення. Прибуток являється основною метою провадження діяльності господарюючих суб'єктів та основним фактором, що забезпечує їх подальший розвиток. Відповідно до цього, уся діяльність підприємств спрямована на забезпечення зростання його обсягу, тому необхідним є створення дієвого механізму управління ним. Адже, грамотне фінансове управління прибутком включає в себе застосування на підприємстві сучасних методів його аналізу та планування, організацію відповідних організаційно-методичних систем цього управління. Саме тому, питання фінансового управління прибутком підприємства за сучасних обставин набувають особливої актуальності.

На сьогодні підприємства в Україні вимушені працювати в складних умовах, які призвели до зниження обсягу їхнього фінансового результату, а також до збитковості великої кількості представників бізнесу. Для погашення накопичених попередніми роками збитків, потрібно розробити і впровадити в його систему менеджменту дієві заходи, такі як пошук резервів підвищення прибутку. Реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити динамічне накопичення аналітичних даних про доходи і витрати, фінансові результати і рентабельність підприємства, фактори їхньої зміни, а також сприятиме підвищенню якості аналізу і обґрунтованості рекомендацій щодо покращення прибутковості його діяльності.

In the article, the authors conducted a study of the existing problems of financial management of domestic enterprises' profits, and also proposed directions for its improvement. Profit is the main goal of the activities of business entities and the main factor ensuring their further development. Accordingly, all activities of enterprises are aimed at ensuring the growth of its volume, therefore it is necessary to create an effective mechanism for its management. After all,

competent financial management of profits includes the application of modern methods of its analysis and planning at the enterprise, the organization of appropriate organizational and methodological systems of this management. That is why the issues of financial management of enterprise profits in modern circumstances are becoming particularly relevant.

A comprehensive, integrated into the general concept of enterprise management, profit management system will contribute to: distribution of profit in accordance with the enterprise development strategy; reduction of activity risks; replenishment of the enterprise's financial resources or ensuring optimal proportionality between the level of profit and the permissible level of risk; processes of ensuring the formation of an appropriate amount of financial resources at the expense of profit in accordance with the enterprise's development tasks for the future; increasing the level of solvency of the enterprise; ensuring an effective impact on the labor activity of employees, which is carried out through the participation of employees in the distribution of profit; implementation of the social development of the enterprise.

Today, enterprises in Ukraine are forced to work in difficult conditions, which have led to a decrease in the volume of their financial results, as well as to the unprofitability of a large number of business representatives. To repay the losses accumulated in previous years, it is necessary to develop and implement effective measures in its management system, such as the search for reserves to increase profits. The implementation of the proposed measures will ensure the dynamic accumulation of analytical data on income and expenses, financial results and profitability of the enterprise, factors of their change, and will also contribute to improving the quality of analysis and the validity of recommendations for improving the profitability of its activities.

Ключові слова: доходи, витрати, прибуток, фінансове управління, ризик, підприємство.

Keywords: income, expenses, profit, financial management, risk, enterprise.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сьогодні підприємства в Україні вимушені працювати в умовах глибокої політичної та економічної кризи, викликаних війною з росією. Військові дії, окупація територій, руйнування, переїзд великої кількості населення закордон призвели до зниження обсягу загальнонаціонального фінансового результату та збитковість великої кількості представників бізнесу.

Останніми роками вітчизняним підприємствам вдалося подолати свою збитковість. Однак, для погашення накопичених попередніми роками збитків, потрібно розробити і впровадити в його систему менеджменту дієві заходи, такі як пошук резервів підвищення прибутку. При розгляді резервів збільшення суму прибутку, головну увагу потрібно зосередити на тому, що прибуток залежить від сум отриманих підприємством доходів та понесених під час провадження діяльності витрат. Як наслідок, збільшення прибутку можна досягти такими способами, як: збільшення доходів, або зменшення витрат. Відповідно, перед суб'єктом господарювання стає питання правильного формування його цінової стратегії та вибору оптимального обсягу діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню окремих теоретичних та практичних аспектів фінансового управління прибутком господарюючих суб'єктів присвятили свої праці такі науковці, як: Бондаренко О. М., Гречко А. В., Мельнікова О. М., Колісник В. О., Колісник О. П., Куслій В. О., Ларіонова К., Сукрушева Г. О., Нестерук А. А., Корконос Ю. В., Тюленєва Ю. В., Ренкас С. В., Хмелєвська А. А., Бзова Ю. І., Шульженко І. В. та багато інших.

Незважаючи на велику кількість наукових праць, в сучасних умовах існує велика кількість невирішених питань щодо забезпечення ефективного процесу управління прибутком підприємства, які потребують подальших та ґрунтовних досліджень у цьому напрямку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідити актуальні проблеми процесу фінансового управління прибутком вітчизняних підприємств та окреслити напрями його удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження статистичних даних вказує на те, війна в Україні стала основним чинником економічної кризи, яка спричинила збитковість багатьох суб'єктів господарювання. Це засвідчує динаміка показника сукупного чистого прибутку (збитку), отриманого вітчизняними суб'єктами господарювання протягом останніх п'яти років (рис. 1).

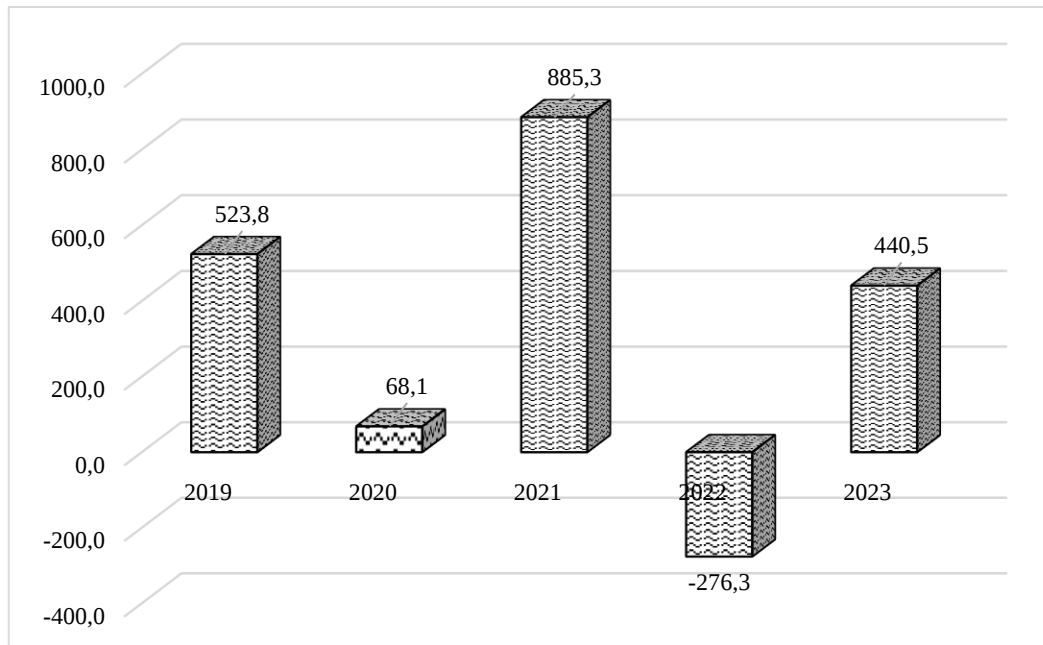

Рис. 1. Динаміка показника чистого прибутку (збитку) підприємств України за 2019-2023 рр., млрд. грн.

Джерело: складено на основі: [8]

Як засвідчують дані рис. 1, у 2021 році вітчизняні підприємства показали найефективнішу свою діяльність, коли сума отриманого ними сукупного чистого прибутку складала 885,3 млрд. грн. Початок війни у лютому 2022 році спричинив економічну кризу в країні, невизначеність у подальшому майбутньому, значні руйнування об'єктів як військової, так і цивільної інфраструктури. Вимушений виїзд великої кількості населення закордон став причиною зменшення як працездатного населення, так і споживчого попиту на продукцію, товари, роботи і послуги.

Усе вищеперераховане пояснює фінансовий результат діяльності підприємств у 2022 році – збиток в сумі 276,3 млрд. грн. Наступний рік

вказує, що представники вітчизняного бізнесу здатні адаптуватись до будь-яких умов і здійснювати свою діяльність як для особистої, так і для загальнонаціональної користі. За результатами 2023 року сукупний чистий прибуток, отриманий підприємствами України становив 440,5 млрд. грн., що на 444,8 млрд. грн., або 50,2% менше за довоєнний показник.

Про негативний вплив війни на фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання також вказує дослідження абсолютних сум прибутків і збитків, які отримували підприємства України в довоєнний і післявоєнний періоди (табл. 1).

Таблиця 1. Показники фінансових результатів підприємств України в розрізі регіонів у 2021-2022 рр., млн. грн.

Регіон	Сума прибутку	Питома вага прибуткових підприємств	Сума збитку	Питома вага збиткових підприємств	Фінансовий результат
Україна	724 687,6	66,1	941 282,4	33,9	-216 594,8
Вінницька	20 919,9	73,0	8 813,0	27,0	12 106,9
Волинська	11 600,6	73,6	7 273,9	26,4	4 326,7
Дніпропетровська	59 854,4	69,1	101 982,9	30,9	-42 128,5
Донецька	14 261,1	57,4	31 713,2	42,6	-17 452,1
Житомирська	11 421,5	67,8	7 052,8	32,2	4 368,7
Закарпатська	6 123,4	69,5	6 255,8	30,5	-132,4
Запорізька	9 913,8	63,3	42 645,4	36,7	-32 731,5
Івано-Франківська	10 873,1	75,6	17 462,2	24,4	-6 589,1
Київська	44 859,4	68,7	43 180,1	31,3	1 679,3
Кіровоградська	15 224,8	77,3	4 322,5	22,7	10 902,3
Луганська	385,7	52,9	690,7	47,1	-305,0
Львівська	45 513,3	69,4	20 456,9	30,6	25 056,4
Миколаївська	10 234,8	68,9	29 515,2	31,1	-19 280,4
Одеська	26 607,9	63,8	39 222,8	36,2	-12 614,9
Полтавська	28 126,2	71,1	15 898,7	28,9	12 227,4
Рівненська	8 675,0	69,4	15 488,6	30,6	-6 813,6
Сумська	12 758,5	65,7	10 255,6	34,3	2 502,9
Тернопільська	10 683,9	72,8	4 378,1	27,2	6 305,8
Харківська	19 392,6	60,8	24 927,0	39,2	-5 534,4
Херсонська	923,9	48,5	10 195,8	51,5	-9 271,9
Хмельницька	17 513,1	74,5	10 672,5	25,5	6 840,6
Черкаська	17 598,4	73,7	17 237,3	26,3	361,1
Чернівецька	4 052,7	69,1	1 209,1	30,9	2 843,5
Чернігівська	15 012,8	65,5	4 126,9	34,5	10 885,9
м. Київ	302 156,7	59,8	466 305,3	40,2	-164 148,5

Джерело: складено на основі: [3, 6, 7]

Отже, якщо за результатами 2021 року з загальної сукупності діючих підприємств 73,3% були прибутковими і за цей рік отримали прибутку в сумі 1 266,5 млрд. грн. Збитковими були решта 26,7% підприємств, які в загальній сукупності отримали збитку на суму 232,4 млрд. грн.

Таким чином, підсумковим фінансовим результатом діяльності підприємств у 2021 році був прибуток в сумі 1034,0 млрд. грн. В наступному році ситуація суттєво погіршилась. Прибутковими були вже 66,1% від загальної підприємств, які забезпечили формування прибутку в сумі 724,7 млрд. грн. Решта 33,9% підприємств отримали збитку в сумі 941,3 млрд. грн. Як наслідок, загальнонаціональний фінансовий результат діяльності підприємств у перший рік війни був збиток в сумі 216,6 млрд. грн.

Зрозумілим є також результативність підприємницької діяльності в розрізі регіонів. Адже, переважна більшість областей з негативним фінансовим результатом розташовані в максимальній близькості до лінії фронту, або відносяться до територій, де безпосередньо відбуваються військові дії. До таких регіонів відноситься такі області, як: Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Одеська, Харківська, Херсонська. Порівняння показників діяльності підприємств у цих регіонах у довоєнний час із результатами першого року війни можна побачити на рис. 2.

На сьогодні для вітчизняних підприємств найбільш актуальним питанням в системі фінансового менеджменту має стати організація дієвої та ефективної системи управління його фінансовими результатами, яка являє собою сукупність відокремлених, але взаємопов'язаних між собою елементів, спільна дія яких спрямована на максимізацію прибутку, зростання рентабельності фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, забезпечення стабільності його функціонування з урахуванням зміни внутрішнього та зовнішнього середовища [4].

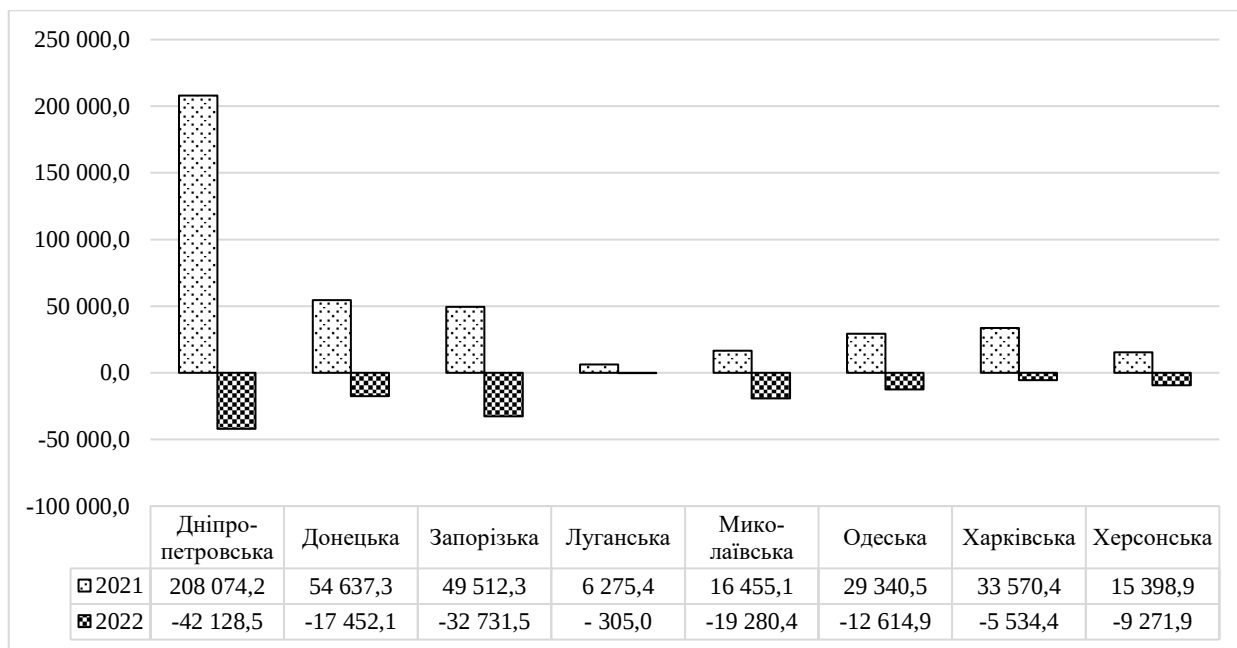

Рис. 2. Фінансові результати підприємств фронтових і прифронтових регіонів України у 2021-2022 рр., млн. грн.

Джерело: складено на основі: [3, 7]

Основні елементи системи управління прибутком, які є рекомендованими для вітчизняних підприємств, представлені в табл. 2.

На наше переконання, комплексна, інтегрована в загальну концепцію управління підприємством система управління прибутком сприятиме:

- здійсненню розподілу прибутку відповідно до стратегії розвитку підприємства;
- зменшенню ризиків діяльності;
- поповненню фінансових ресурсів підприємства чи забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку і допустимим рівнем ризику;
- процесам забезпечення формування за рахунок прибутку відповідного обсягу фінансових ресурсів відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутнє;
- підвищенню рівня платоспроможності підприємства;
- забезпеченню ефективного впливу на трудову активність працівників, який здійснюється через участь працівників у розподілі прибутку;
- реалізації соціального розвитку підприємства.

Таблиця 2. Основні складові елементи системи управління прибутком підприємства

Складова системи	Зміст складника
Мета	Визначення ефективних організаційно-економічних заходів щодо управління прибутком, результатом яких є підвищення його рівня та оптимальний розподіл, що має позитивний вплив на вектор розвитку підприємства в цілому та підвищення його ринкової вартості
Об'єкт	Сукупність фінансових відносин, які виникають у процесі діяльності суб'єкта господарювання щодо трансформації доходу від усіх видів діяльності в його прибуток
Суб'єкт	Спеціальна група осіб, яка за допомогою різних форм і методів управління забезпечує цілеспрямоване функціонування об'єкта
Завдання	– забезпечення максимізації розміру прибутку, який утворюється у відповідності до ресурсного потенціалу підприємства; – забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку і допустимим рівнем ризику; – забезпечення виплат власникам підприємства необхідного рівня доходу на інвестований капітал; – забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період; – забезпечення високої якості сформованого прибутку; – забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства; – забезпечення ефективності програм участі персоналу щодо прибутку
Принципи	1) Принцип інтеграції із загальною системою управління підприємством. 2) Принцип безперервності. 3) Принцип системності. 4) Принцип комплексності. 5) Принцип динамічності управління. 6) Принцип варіативності підходів до розробки окремих управлінських рішень. 7) Принцип орієнтації на стратегічні цілі розвитку підприємства
Механізм	Система функцій, методів, інструментів, важелів, пов'язаних із формуванням, розподілом та використанням прибутку, що здійснюються з метою досягнення тактичних (забезпечення прийняттого рівня рентабельності діяльності) та стратегічних (зростання вартості підприємства) цілей підприємства
Політика	1. Політика управління формуванням прибутку підприємства – спрямована на максимізацію розміру позитивного фінансового результату через виконання комплексу завдань щодо забезпечення зростання обсягів його діяльності, ефективного управління витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізації складу та структури обігових коштів, підвищення продуктивності праці та системи управління суб'єктом господарювання
	Політика управління розподілом прибутку підприємства – повинна відображати основні вимоги загальної стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової ціни, формувати необхідні обсяги інвестиційних ресурсів, забезпечувати матеріальні інтереси власників і працівників

Джерело: складено на основі: [4]

З метою забезпечення ефективного механізму управління прибутком для вітчизняних господарюючих суб'єктів, можна запропонувати такі заходи:

1. Проводження ефективної кадрової політики. За умови забезпечення максимально продуктивного та кваліфікованого персоналу цей захід забезпечить зменшення витрат часу підприємства на виробництво одиниці продукції.

2. Підвищення ефективності збутової політики підприємств, адже саме реалізація продукції забезпечує отримання доходу.

3. Застосування процедур нормування, планування та аналізу, що дозволить уникнути появи непродуктивних.

4. Підвищення якості продукції (робіт, послуг) і ліквідація втрат від їхнього браку. Рівень доходу господарюючого суб'єкта залежить від модернізації продукції або зняття з виробництва неконкурентоспроможних результатів праці. Підприємство не буде спроможне отримувати максимальний дохід, так як може зазнавати підвищених витрат через неконкурентне виробництво.

5. Підвищення ефективності маркетингу, адже велика кількість нової і якісної продукції (товарів, робіт, послуг) мають низький рівень продажу саме з причини відсутності дієвого механізму рекламування та заохочування покупців та клієнтів.

6. Застосовування жорсткого контролю за усіма витратами, для цього необхідним є забезпечення керівників усіх підрозділів підприємства необхідними засобами. За таких умов можливим стане уникнення марних та невиправданих витрати матеріальних, фінансових та трудових ресурсів [5, с. 88].

Відомим фактом є те, що на сьогодні багато підприємств не приділяють належної уваги процесу фінансового планування. Особливої актуальності ця проблема набуває під час фінансово-економічної кризи, нестабільності економіки та постійного зростання цін. Поясненням цьому є складнощі прогнозування ситуації на ринку. Однак, повноцінне та ефективне

управління фінансовими результатами та надія на отримання прибутку є неможливою без такого важливого етапу, як планування. За відсутності планових розрахунків показника прибутку суб'єкту господарювання буде важко контролювати власні доходи, витрати та своєчасно приймати управлінські рішення. Саме тому, запровадження в систему управління процедури детального фінансового планування спроможне забезпечити успіх підприємства на ринку.

Важливим моментом у діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта загалом повинно бути виявлення та кількісне вимірювання впливу факторів на показники прибутковості підприємства, пошук резервів зростання рентабельності роботи підприємства та обґрунтування і розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

Під час провадження процедури аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства необхідним є врахування того, що вона перебуває під впливом різних факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх (табл. 3). З цієї причини, фінансові результати діяльності кожного конкретного підприємства розглядаються як керовані об'єкти, який можуть піддаватися прогнозуванню та плануванню, обліку та аналізу, регулювання та контролю.

Таблиця 3. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на прибутковість підприємства [9]

Зовнішні:	Внутрішні:
– нормативні документи галузі, в якій працює підприємство; – державне регулювання цін; – система оподаткування; – умови та ставки кредитування	– обсяг діяльності (кількість та номенклатура продукції, ціни); – чисельність працівників; – показники ефективності роботи обладнання та працівників; – цінова політика; – обсяг та характеристика витрат обігу; – фонд оплати праці

Джерело: складено на основі: [3, 6, 7]

З метою підвищення рівня прибутковості діяльності підприємства, рекомендованим є пошук невикористаних можливостей у вигляді резервів

підвищення суми позитивного фінансового результату. Подібні резерви можуть бути виявлені ще на етапі планування господарської діяльності.

При розгляді резервів збільшення суму прибутку, головну увагу потрібно зосередити на тому, що прибуток залежить від сум отриманих підприємством доходів та понесених під час провадження діяльності витрат. Як наслідок, збільшення прибутку можна досягти такими способами, як: збільшення доходів, або зменшення витрат. Відповідно, перед суб'єктом господарювання стає питання правильного формування його цінової стратегії та вибору оптимального обсягу діяльності.

Пошук резервів підвищення прибутку підприємства рекомендовано здійснювати в три етапи:

1) етап аналітичний, який передбачає виявлення та кількісну оцінку резервів;

2) етап організаційний, в рамках якого проводиться розробка комплексу інженерних, соціальних, організаційних, технічних та економічних заходів, які дозволять подальше використання виявленого резерву;

3) етап функціональний, який включає практичну реалізацію заходів та контроль за їх втіленням.

З метою підвищення рівня прибутковості підприємства, рекомендованим є запровадження заходів в наступній послідовності:

- організаційні, які передбачають удосконалення організаційної структури підприємства, диверсифікації наданих в оренду площ тощо;

- технічні, до яких відноситься оновлення техніко-технологічної бази, підвищення якості приміщень, які надаються в операційну оренду, шляхом проведення капітального чи поточного ремонту, облаштування новітньої системи вентиляції чи кондиціонування тощо);

- економічні важелі та стимулювання, які включають удосконалення тарифної системи, форм та системи оплати праці, прискорення обертання оборотних коштів тощо).

За умов проведення вищеперерахованих заходів не в такій послідовності, позитивні зміни в напрямку підвищення ефективності діяльності цього господарюючого суб'єкта будуть або відсутні взагалі, або будуть малопомітні.

Висновки з проведеного дослідження. Розробка та впровадження дієвих заходів у напрямку підвищення рівня ефективності господарської діяльності будь-якого підприємства є неможливою без систематичного проведення глибокого і всебічного аналізу. Реалізація запропонованих заходів із підвищення рівня прибутковості підприємства, на нашу думку, дозволить забезпечити динамічне накопичення аналітичних даних про доходи і витрати, фінансові результати і рентабельність підприємства, фактори їхньої зміни, а також сприятиме підвищенню якості аналізу і обґрунтованості рекомендацій щодо покращення прибутковості його діяльності.

Література

1. Дема Д.І., Дорохова Л.М., Віленчук О.М. [та ін.]. Фінансовий менеджмент: підруч. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
2. Єршова О.О. Зарубіжний досвід ефективного управління бізнес-процесами підприємств. *ВІСНИК КНУТД*. 2016. № 6 (105). С. 66-79. URL: https://www.researchgate.net/publication/361722252_ZARUBIZNIJ_DOSVID_EFEKTIVNOGO_UPRAVLINNA_BIZNES-PROCESAMI_PIDPRIEMSTV (дата звернення: 20.12.2024).
3. Збиток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі регіонів за 2014-2022 роки. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.12.2024).
4. Люта О. В., Адаменко Ю. Є. Актуальні аспекти формування системи управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2018.

№11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/76.pdf (дата звернення: 20.12.2024).

5. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 1 С. 84-88. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/18.pdf> (дата звернення: 20.12.2024).

6. Питома вага підприємств, які отримали збиток, у загальній кількості підприємств, за видами економічної діяльності у розрізі регіонів (2014–2022). Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 19.12.2024).

7. Прибуток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі регіонів за 2014-2022 роки. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 19.12.2024).

8. Формування чистого прибутку (збитку) підприємств за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 19.12.2024).

9. Шульженко І.В., Любарець С.В. Сучасні методи управління прибутком підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. №25 С. 524-529. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/90.pdf (дата звернення: 26.12.2024).

References

1. Dema, D.I. Dorokhova, L.M. and Vilenchuk, O.M. (2018), *Finansovyi menedzhment: pidruch* [Financial management], ZhNAEU, Zhytomyr, Ukraine.

2. Iershova, O.O. (2016), “Foreign experience in effective management of business processes of enterprises”, *VISNYK KNUVD*, vol. 6 (105), pp. 66-79, available at: https://www.researchgate.net/publication/361722252_ZARUBIZNIJ_DOSVID_E

(Accessed: 20 December 2024).

3. State Statistics Service of Ukraine (2024), “Loss before taxation of enterprises by types of economic activity by region for 2014-2022”, available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed: 20 December 2024).

4. Liuta, O.V. and Adamenko, Yu.Ye. (2018), “Actual aspects of company’s profit management system formation”, *Efektivna ekonomika*, vol. 11, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/76.pdf (Accessed: 20 December 2024).

5. Pavliuk, I.O. (2020), “Enterprise profit management in today's environment”, *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 1, pp. 84-88, available at: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/18.pdf> (Accessed: 20 December 2024).

6. State Statistics Service of Ukraine (2024), “Share of enterprises that have incurred losses in the total number of enterprises by types of economic activity by region (2014-2022)”, available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed: 19 December 2024).

7. State Statistics Service of Ukraine (2024), “Profit before taxation of enterprises by types of economic activity by region for 2014-2022”, available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed: 19 December 2024).

8. State Statistics Service of Ukraine (2024), “Formation of net profit (loss) of enterprises by types of economic activity”, available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed: 19 December 2024).

9. Shulzhenko, I.V. and Liubarets, S.V. (2018), “Modern methods of enterprise profit management”, *Infrastruktura rynku*, vol. 25, pp. 524-529, available at: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/90.pdf (Accessed: 26 December 2024).

Стаття надійшла до редакції 05.01.2025 р.